

QORTI TAL-MAĠISTRATI (GHAWDEX) ĠURISDIZZJONI INFERJURI

MAĠISTRAT DOTTOR BRIGITTE SULTANA LL.D., LL.M
(CARDIFF) ADV. TRIB. ECCL. MELIT.

Illum, il-Ġimgħa, 1 ta' April 2022

Avviż numru: 7/2018 BS

Adeodato Spiteri

-vs-

Dipartiment tal-Protezzjoni Ċivili

Il-Qorti;

Rat l-avviż fejn Adeodato Spiteri talab is-somma ta' hdax-il elf mitejn u sittax-il euro (€ 11,216) rappreżentanti telf ta' *allowances, sighat rostered, government bonuses, cost of living adjustments u leave għall-perjodu mid-data tas-sospensjoni tiegħu mid-Dipartiment konvenut sat-2 ta' Jannar 2017 u dan stante illi huwa gie liberat minn kull akkuża li saret fil-konfront tiegħu b'sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) bħala Qorti ta' ġudikatura Kriminali tas-27 ta' Ottubru 2016 fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs Peter Paul Mercieca et'. L-attur kien sospiż mis-sitta (6) ta' Diċembru 2015 sat-tnejn (2) ta' Jannar 2017.*

Oltre dan l-konvenut għandu jiġi kundannat iħallas ukoll l-ispejjeż legali tal-attur fil-każ hawn fuq indikat. Fi kwalunkwe każ l-ammont totali

mitlub ma jaqbiżx il-kompetenza ta' din il-Qorti. Bl-ispejjeż, nkluż dawk tal-ittra uffiċjali tat-8 ta' Marzu 2018, u tal-imghaxijiet skont il-Ligi. Bl-ingunzjoni għas-subizzjoni.

Rat ir-risposta tad-Direttur tad-Dipartiment tal-Protezzjoni Ċivili illi eċċepixxa:

Illi l-esponent qiegħed preżenzjalment iressaq l-eċċeazzjonijiet tiegħu għat-talbiet atturi, liema eċċeazzjonijiet huma kollha mingħajr pregħiduzzu għal-xulxin:

1. Illi fil-mertu, il-pretensjonijiet vantati mir-rikorrent huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għaldaqstant għandhom jigu miċħuda;
2. Illi l-attur kien sospiż mill-kariga tiegħu fi ħdan id-Dipartiment tal-Protezzjoni Ċivili mis-sitta (6) ta' Dicembru 2015 sat-tnejn (2) ta' Jannar 2017 u dan minħabba illi kien għaddej minn proċeduri Kriminali fil-konfront tiegħu. Illi waqt dan il-perjodu huwa rċieva nofs is-salarju li kien intitolat għalih *ai termini* tar-regolament 12(5) tar-regolamenti tal-Proċedura ta' Dixxiplina tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku. Illi wara s-sentenza tal-Onorabbi Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fl-ismijiet "*Il-Pulizija (Spettur Yvonne Farrugia) Vs Peter Paul Mercieca et*" datata 27 ta' Ottubru 2016 fejn 1-Onorabbi Qorti ma sabitx lill-esponenti ġati tal-akkuži fil-konfront tiegħu, l-esponent idderiġa ruħu fit-13 ta' Jannar 2017 sabiex effetwa l-pagament ta' sebat elef sitt mijja u erbgħa u ġamsin ewro u tnejn u tletin čenteżmu (€7,654.32) u čjoè l-ammont li jkɔpri n-nofs l-ieħor tal-paga b'mod komplexiv u dan *ai termini* tar-regolament 12(7) tar-regolamenti tal-Proċedura ta' Dixxiplina tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku (Vide *transfer voucher* u *salary statement* annessi u mmarkati Dok 'CPD 1');
3. Illi skont il-*Public Service Management Code* (PSMC) specifikament l-artikolu 2.5 intitolat *deduction of Allowances* jgħid illi:

"Allowances are paid for actual work performed and they should be immediately withheld when such work is not being performed. All allowances should cease immediately in the following instances:

1. When an officer is on leave without pay,
2. When the actual performance of particular work for which an allowance is paid is no longer performed, for example, when the performance of obnoxious duties or disturbance to perform duties outside one's normal working schedule ceases, and
3. During pre-retirement leave. Officers on a performance agreement are not excluded from availing themselves of pre-retirement leave, but all allowances should be withheld while they are on pre-retirement leave. Allowances for officers on a performance agreement include all supplementary payments and other benefits payable in terms of the Performance Agreement, over and above the basic salary.

All automatic or fixed allowances, which are specifically incorporated in the pay package, will not be deducted for absences owing to vacation leave, public holidays, fifteen (15) days of sick leave (whether taken at a stretch or otherwise), marriage/civil union leave, maternity leave, paternity leave, adoption leave, bereavement leave and thirty (30) days special sick leave owing to injury specifically attributable to duty in every calendar year. Apart from arrangements covered by the Classification Agreements, payment of allowances should be withheld for any other absences, whatever the reason, apart from arrangements covered by the Sectoral Agreements.

Allowances should be deducted when public officers are on un/paid leave on grounds of public policy. The qualification allowance should continue to be paid when officers are on paid leave on grounds of public policy. However, it should be withheld when officers, on paid leave on grounds of public policy, are absent beyond the limits set in the preceding paragraph. Allowances are not deducted during duty leave." (Sottolinjar tal-esponent)

Illi huwa paċifiku illi l-attur waqt li kien qiegħed sospiż ma kienx qiegħed iwettaq id-dmirijiet tiegħu. Fl-isfond tal-artikolu hawn fuq

ċitat, dina l-Onorabbli Qorti tista' tasal għall-konklużjoni illi kwalunkwe allegat *allowance* mitlub mill-attur mhux dovut ġa ladarba l-attur ma wettaqx id-dmirijiet tiegħu fil-perjodu suċċitat u illi tali assenza ma tinkorporax fiċ-ċirkostanzi tassativi illi l-istess artikolu jirrileva sabiex l-*allowance* effetivament jitħallas;

4. Illi permezz ta' *letter of appointment* datata 6 ta' Lulju 2007, l-attur gie mlaħhaq *Leading Assistance and Rescue Officer* fi ħdan id-Dipartiment tal-Protezzjoni Ċivili, fejn l-istess Attur gie mgħarraf bis-salarju spettanti lilu (anessa u mmarkata bhala Dok "CPD 2A");
5. Illi *di piú* l-kuntratt tal-attur tal-15 ta' Frar 1999 (anness u immarkat bhala Dok "CPD 2B") iffirmat miż-żewġ partijiet jindika specifikament fil-paragrafu sitta (6) illi "*L-Uffiċjal huwa soggett għar Regolamenti kollha li jkunu qegħdin iseħħu dwar is-servizz pubbliku...*";
6. Illi l-esponent jissottometti illi għaldaqstant l-ebda ammont mhu dovut lill-attur għal perjodu illi hu kien sospiż mill-impieg tiegħu mid-Dipartiment tal-Protezzjoni Ċivili;
7. Illi Dr Charlton Gouder għan-nom tal-attur stess kiteb lid-Dipartiment ikkonċernat fl-20 ta' Ĝunju 2017 (kopja tal-ittra bonarja annessa u mmarkata bhala Dok "CPD 3") fejn indika illi l-ammont pretiż mir-rikorrent kellu jkun dak ta' ħdax-il elf mitejn u sittax-il ewro u tmienja u erbgħin centeżmu (€11,216.48) u mhux l-ammont ta' sebat elef sitt mijja u erbgħha u ħamsin ewro u tnejn u tletin centeżmu (€7,654.32) rappreżentanti n-nofs s-salarju tal-attur għall-perjodu illi huwa kien sospiż (mis-sitta [6] ta' Diċembru 2015 sat-tnejn [2] ta' Jannar 2017). Dan ifisser illi fi kwalunkwe kažżejni xi ammont dovut *dato ma non concesso* l-attur certament ma jistax jitlob l-ammont ta' ħdax-il elf mitejn u sittax-il ewro u tmienja u erbgħin centeżmu (€11,216.48) għaliex huwa stess ametta illi kien qiegħed jippretendi s-somma ta' ħdax-il elf mitejn u sittax-il ewro u tmienja u erbgħin centeżmu (€11,216.48) u mhux is-somma ta' sebat elef sitt mijja u erbgħha u ħamsin ewro u tnejn u tletin centeżmu (€7,654.32) kif ittrasferita lilu mill-esponent. Kien ir-rikorrent stess illi indika li skont hu hemm diskrepanza ta' madwar tlitt elef ġumes mijja u tnejn u sittin ewro u sittax-il centeżmu (€3,562.16) u mhux ta' ħdax-il elf mitejn u sittax-il ewro u tmienja u erbgħin centeżmu (€11,216.48);

8. Illi fir-rigward għat-talba għall-ħlas tas-spejjeż legali tal-attur fil-kawża *Il-Pulizija (Spettur Yvonne Farrugia) Vs Peter Paul Mercieca et* l-esponent jirrileva illi fis-sentenza suċċitata dik il-Qorti ma ddecidietx illi l-ħlas tal-ispejjeż legali għandhom jithallsu mill-Pulizija (illi wara kollox ressqu lill-attur għall-proċeduri kriminali fuq suspett ragħonevoli), wisq aktar mid-Dipartiment tal-Protezzjoni Ċivili u għaldaqstant m'humiex dovuti mill-esponent.

Illi *di piú* jingħad illi fi proċeduri ta' natura Kriminali ma toħroġx taxxa uffiċċiali tal-ispejjeż legali kif normalment isehħi wara sentenza minn Qrati Ċivili.

Illi fi kwalunkwe kaž din it-talba m'għandhiex ssir quddiem Qorti Ċivili.

Mingħajr pregħudizzju għas-suespost, l-esponent jirriżerva, illi wara li l-attur jirregola ruħu u jindika fuq liema bażi legali qiegħed jagħmel din it-talba, id-Dipartiment jirregola ruħu fir-rigward tal-istess talba;

9. Illi l-esponent jiċħad l-allegazzjonijiet li qed isiru fil-konfront tiegħu u jisħaq li r-rikorrent irid igib prova ta' dak kollu li qed jiġi allegat minnu;
10. Salv eċċeżzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjeż kontra r-rikorrent.

PRELIMINIARI

Rat illi b'ordni tal-Prim' Imħallef tal-5 ta' Marzu 2021 din il-kawża għiet assenjata lil din il-Qorti kif preseduta;

Rat l-atti kollha tal-kawża u x-xhieda miġbura;

Semghet ix-xhieda;

Rat illi l-kawża għiet differita għal-lum bil-fakoltà konċessa lill-partijiet illi jippreżentaw noti ta' sottomissjonijiet finali;

Rat illi nonostante l-fakoltà lilhom konċessa, il-partijiet baqgħu ma ppreżentawx in-noti ta' sottomissionijiet tagħhom;

Ikkunsidrat:

L-Azzjoni

Permezz tal-azzjoni odjerna l-attur qiegħed jitlob mill-intimat ħlas fis-somma ta' hdax-il elf mitejn u sittax-il ewro (€11,216) rappreżentanti “*telf ta' allowances, siegħat rostered, government bonuses, cost of living adjustments u leave għall-perijodu mid-data tas-sospensjoni tiegħu mid-Dipartiment konvenut sat-2 ta' Jannar 2017*”.

Id-Dipartiment konvenut eccepixxa illi ebda ħlas m'huwa dovut lill-attur u dan peress illi l-attur digà gie mħallas l-ammonti kollha dovuti lilu. Id-Dipartiment żied jgħid illi skont il-kondizzjonijiet tal-impjieg li jirregolaw l-impjieg tal-attur, *una volta* sospiż huwa ma jkunx aktar intitolat għall-ħlasijiet addizzjonali kif qiegħed jippretendi l-attur.

Il-Provi

L-attur huwa impjegat fil-kariga ta' *leading assistant rescue office* mad-Dipartiment tal-Protezzjoni Ćivili ('id-Dipartiment'). Ilu fl-impjieg sa mis-sena 1999.

Il-proceduri fil-konfront tal-attur kienu konsegwenzjali għal *change of duty* li l-attur u xi kollegi tiegħu għamlu ghall-perjodu bejn id-9 ta' Diċembru 2008 u t-18 ta' Jannar 2009. L-Attur xehed illi s-sistema taċ-*change of duties* hija prassi regolari li tīġi prattikata fi ħdan id-Dipartiment wara li jkun inkiseb il-permess tas-superjuri. Żied jgħid illi l-proceduri istitwiti fil-konfront tiegħu ma kienu xejn għajr vendetta personali diretta fil-konfront tiegħu u dan wara illi b'ittra anonima gew lancjati fil-konfront tiegħu diversi akkużi serji.

L-Attur żied jgħid illi hu ma kien għamel xejn hażin. Segwa proċedura li kienet regolarment applikata fid-Dipartiment. Jgħid illi li kieku d-Dipartiment investiga l-allegazzjonijiet anonimi qabel ma ħa passi fil-konfront tal-attur, ma kienx ikun hemm lok għas-sospensjoni u għall-pienem emottiva li garrab meta spicċa soġġett għall-proċeduri penali.

Fl-affidavit tiegħu l-attur spjega li n-natura tax-xogħol żvolt mill-ħaddiema tal-protezzjoni civili hija *sui generis* b'tant illi minħabba l-partikolarità tax-xogħol u sabiex jigi assigurat li jkun hemm biżżejjed ħaddiema tal-protezzjoni civili disponibbli madwar il-gżejjer Maltin fuq baži ta' erbgħa u għoxrin siegħa kuljum, dawn il-ħaddiem jaħdmu b'sistema ta' *roster* spċificu. Spjega illi bħala medja, ufficjal tal-protezzjoni civili jaħdem sitta u ħamsin (56) siegħa fil-ġimgħa u kull ħaddiem irid jaħdem dawn is-sighħat. Jgħid illi ebda ufficjal mal-protezzjoni civili ma jista' jirrifjuta illi jaħdem dawk il-ħinijiet ghaliex dan huwa parti integrali mill-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom. Jgħid għalhekk illi s-sighħat tax-xogħol ma jinkludux fihom sighħat ta' *overtime* li wieħed jiasta' jagħzel li jaħdimhom jew le. Dawn is-sighħat iridu jinħadmu b'mod obbligatorju.

L-attur xehed illi s-sospensjoni minnu mgarrba kienet waħda ingusta li ċahħditu mill-paga regolari tiegħu.

Matul il-perjodu ta' sospensjoni l-attur kien qiegħed jipperċepixxi nofs il-paga. In-nofs l-ieħor mill-paga, u ċjoè s-somma ta' sebat elef sitt mijha u erbgħa u ħamsin ewro u tnejn u tletin ċenteżmu (€7,654.32) thallset lilu fit-13 ta' Jannar 2017.

L-attur qiegħed jippretendi ħlas ulterjuri fis-somma ta' ħdax-il elf u seba' mijha u disgha u sittin ewro u għaxar ċenteżmi (€11,769.10) rappreżentanti ħlas ta' ħinijiet addizzjonali li kieku mhux għaliex safi sospiż kien ikollu jaħdimhom ta' bilfors u kien jithallas tagħhom. L-attur qiegħed jitlob ukoll li jingħata total ta' tliet mijha u tmien siegħa punt tmienja (308.8) ta' *leave* li gie mċahħad minnhom tul il-perjodu tas-sospensjoni. Jippretendi wkoll ħlas ta' spejjeż legali li inkorra ingustament fil-kors tal-proceduri kriminali.

L-attur jgħid ukoll illi konsegwenza tas-sospensjoni illi ġarrab huwa gie mċahħad minn promozzjoni.

B'sentenza tas-27 t'Ottubru 2016 fl-ismijiet **Il-Pulizija (Spettur Yvonne Farrugia) vs Peter Paul Mercieca et**, il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) bhala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali ddikjarat li ma sabitx ħtija fl-imputati u lliberathom mill-akkuži kollha dedotti fil-konfront tagħhom.

Il-Qorti wara li rat il-provi kollha sottomessi għall-gudizzju tagħha, waslet għas-segwenti konklużjonijiet:

Dan il-kaz beda jkun investigat wara ittra anonima li ntbagħtet lill-Ministeru tal-Intern u lill-Media f'Dicembru 2013 dwar allegat kaz li jmur lura għal Dicembru 2008 u Jannar 2009. L-ammont ta' hlas allegat zejjed lil imputat Adeodato Spiteri kien ta' €1136.62

...

KONKLUZZJONIJIET:

1. *Il-fatti f'dan il-kaz jikkoncernaw il-fatt li l-imputat Adeodato Spiteri kien siefer għal btala fl-Australja izda xorta tnizzel li rrapporta ghax-xogħol u rcieva l-paga.*
2. *Il-provi tal-Prosekuzzjoni kienu diretti sabiex jippruvaw dana l-istat ta' fatt.*
3. *L-attendance sheets li kienu jintbagħtu lis-Sezzjoni tas-Salarji ma kinux jirriflettu c-change of duties u dana għaliex tali change of duties kien johloq problema mas-sezzjoni tas-salarji meta kienu jinhadmu l-pagi.*
4. *Din is-sistema tac-change of duties kienet issir sabiex jigu zgurat li kull shift ikollu l-work compliment minimu li jirrikjedi.*
5. *Permezz ta' din is-sistema fejn ic-change of duties ma kinux jigu riflessi fir-roster li kienet tintbagħat mill-imputat Peter Paul Mercieca lis-sezzjoni tas-salarji tad-Dipartiment tal-Protezzjoni Civili.*
6. *Ma jirrizultax li din il-prassi holqha l-imputat Peter Paul Mercieca izda kienet working practice li kienet ilha fis-sehh u li kienet issir bil-kunsens tas-superjuri tieghu.*
7. *Waqt dawn il-proceduri z-zewg imputati Mercieca u Spiteri telghu jikkonfermaw il-kontenut tal-istqarrija tagħhom bil-gurament izda ebda domanda ma saritilhom f'dan ir-rigward.*

8. L-imputat Peter Paul Mercieca lanqas kien kontro-ezaminat.
9. Kien fl-2010 meta nharget standing order minn Patrick Murgo li l-prassi nbidlet u dan wara li l-Auditur Generali gibed l-attenzjoni dwar il-fatt li c-change of duties ma kinu ikunu mnizzla fuq il-formola tal-attendenza.
10. Din l-istanding order iggib id-data tat-23 ta' Awwissu 2010, jigsawi sena u tmien xhur wara d-data tal-perijodu inkriminat.
11. Din l-istanding order titkellem wahedha u tikkonferma li fil-perijodu inkriminat ma kienx isir kif l-istanding order qed tesigi li jsir mit-23 ta' Awwissu 2010 'il quddiem.
12. Ir-rapport tal-Auditur, Annual Audit Report Public Accounts 2010 kien gibed l-attenzjoni ghal tali stat ta' fatt taht l-intestatura Unofficial Replacement of Duties amongst Officers.
13. Ir-risposta tad-Dipartiment datata 22 ta' Settembru 2011 turi li kien biss f'dawn ix-xhur ta' qabel li bdew jiddahlu mizuri biex dawn ic-change of duties ikunu regolati billi tintalab awtorizzazzjoni bil-miktub u jkunu recorded bil-kitba u mhux bil-fomm jew fuq black board u wara ma jinzamm record ta' xejn (konfermat bix-xiehda ta' Charles Mercieca a fol. 227).
14. Is-sistema li kienet ilha fis-sehh ma kinitx ideali mill-att amministrattiv. U huwa sewwa li jkollok l-Auditur Generali li jibged l-attenzjoni ghal nuqqasijiet bhal dawn li wara jkunu rimedjati.
15. L-id mohbija wara l-ittra anonima li skattat dan il-kaz ma kitbitx l-ittra biex jitrangaw il-proceduri li kienu jintuzaw, kieku din l-ittra kellha tinkiteb fl-2009 u mhux erba' snin wara meta l-procedura kienet irrangata fuq rakkomandazzjoni tal-Auditur Generali. Min kiteb l-ittra anonima baqa' mohbi/mohbija ried/riedet j/tagħmel vendetta personali fejn b'id wahda jallega/tallega mal-awtoritajiet u min-naha l-ohra jorkestra/torkestra kampanja ta' thaggir fil-

media, u flok laqat/laqtet persuna wahda laqat/laqtet tnejn. Min kiteb l-ittra ried jagħmel hsara personali u mhux li jara li l-Gvern ma jmurx minn taht bi prassi li kienu jintuzaw snin ilu u li ilhom li trangaw.

16. *Il-Qorti ssostni li investigazzjoni aktar profonda kienet twassal f'sitwazzjoni fejn l-imputati ma kienx ikollhom għalfejn jghaddu mill-martirju ta' proceduri penali. L-aktar, l-aktar jekk jirrizulta li kien hemm xi hlas zejjed ta' **elf mijà u sitta u tletin ewro u tnejn u sittin centezmu** (€1136.62) dawn kellhom ikunu rkuprati b'mezzi amministrattivi.*

Din is-sentenza ma ġietx appellata.

Joseph Xerri, Salaries Manager, xehed illi matul il-perjodu li fih l-attur kien sospiż mix-xogħol huwa tilef l-eluf “*għas-semplicei fatt illi s-sistema tal-ħaddiema tal-protezzjoni civili tinħad dem billi tkun, huma jaħdmu bix-shift, erbgħha u għoxrin siegħha gewwa u tmienja u erbgħin barra. Allura, f'kull shift bejn id-disgħha u nofs (9:30pm) u nofs il-lejl (00:00) dawk jiġu overtime għalihom, f'kull shift, every three days. Imbagħad shift kull erba' darbiet ikollhom minn nofs il-lejl sas-sebghha ta' filgħodu bħala overtime ukoll, mhux kull shift iżda wieħed iva u tlieta le.* Spjega illi li kieku l-attur ħad dem il-perjodu kollu ta' sospensjoni huwa kien intitolat jirċievi s-somma ulterjuri ta' ħdax-il elf erba' mijà u tmintax-il ewro u sitta u sebghin centeżmu (€11,418.76).

Xerri spjega illi għalkemm huwa użu l-kelma ‘overtime’, fir-realtà dan mhuwiex overtime iżda roster mandatorju għall-uffiċjali kollha tal-protezzjoni civili u dan għaliex l-imsemmija uffiċjali m’għandhomx dritt jagħżlu jekk jaħdmux dawn is-sighħat jew le. Spjega illi r-ragħuni għaliex tintuża l-kelma ‘overtime’ hija dovuta unikament għall-burokrazija interna dovut għall-manjiera ta’ kif taħdem is-sistema tal-kalkolu tal-pagi.

Clayton Baldacchino huwa inkarigat mill-vacation leave records. Xehed illi għall-perjodu kollu tas-sospensjoni inkluz ħdud u festi, l-attur kien intitolat komplexivament għal tliet mijà u tmienja u erbgħin punt għoxrin 348.20 f’leave entitlement. Spjega illi meta l-attur daħal lura huwa gie mogħti lura disgħha u tletin punt erbgħha żero (39.40) f’sighħat ta’ vacation leave. Dawn is-sighħat jirrappreżentaw basic vacation leave għas-sena 2015 li

l-attur ma laħaqx utilizza qabel gie sospiż. L-attur ingħata wkoll *full entitlement* għas-sena 2017 u dan ġħaliex irritorna lura għax-xogħol fit-2 ta' Jannar 2017. Madanakollu l-attur gie mċaħħad mil-leave entitlement ta' granet ta' xogħol li jaqgħu fi ħdud u festi li ġħall-perjodu kollu bejn il-5 u 1-31 ta' Diċembru 2015 jammontaw ġħal tlieta u għoxrin siegħa punt erbgħha żero (23.40). L-attur tilef ukoll il-leave entitlement għas-sena 2016 u čjøe total ta' mitejn u tmienja u ġamsin siegħa punt tmienja żero (258.80). Spjega illi b'e-mail tal-11 ta' Jannar 2017, Loredana Muscat mill-Uffiċċju tal-Prim'Ministru bagħtet tgħid lil Gillian Carbone, Manager fl-amministrazzjoni tad-Dipartiment konvenut, illi:

"Vacation leave entitlement period in respect during which an officer was temporary suspended should be forfeited irrespective of whether or not an officer or not was acquitted from the criminal charges brought against."

Baldacchino xehed illi jekk wieħed jikkonverti fi flus l-ammont ta' sigħat li l-attur tilef f'vacation leave, dawn jammontaw għas-somma ta' elfejn ġħames mijha u tmien ewro (€2,508).

In kontroeżami xehed illi sabiex jikkwalifika għall-allowances u overtime l-ħaddiem irid ikun preżenti fuq il-post tax-xogħol u jaħdem dawk is-sigħat. Il-benefiċċji jintilfu jekk il-ħaddiem ma jirrapurtax għax-xogħol.

Peter Paul Mercieca kkonferma illi fiż-żmien meta l-attur gie sospiż mix-xogħol il-prattika adoperata kienet li l-ħaddiema jirrangaw *change of duty* bejniethom. Dwar dan ma kinux jinżammu records uffiċċiali. Kollex kien imħolli f'idejn l-impiegati sabiex jirrangaw bejniethom dwar meta jidħlu xogħol. Din is-sistema damet titħaddem is-snin u dejjem saret bil-barka tal-Kap tal-Protezzjoni Ċivili li dak iż-żmien kien is-Sur Peter Cordina. Din il-proċedura maž-żmien inbidlet u beda jiġi mitlub li *kull change of duty* ssir bil-miktub.

Spjega illi abbaži ta' ittra anonima kienu nbdew proċeduri legali fil-konfront tiegħu u tal-attur. Xehed illi meta s-Sur John Rizzo, dak iż-żmien kap tal-Protezzjoni Ċivili kien bagħat għalihi, Mercieca talbu jivverifika mas-Sur Cordina dwar kif kienet il-proċedura tac-*change of duties* fiż-

żmien inkriminat. Jgħid illi ma saret ebda verifika u miflok il-każ gie mgħoddi lill-Pulizija Eżekuttiva ghall-investigazzjoni tagħha.

Emanuel Psaila, direttur tal-Protezzjoni Ċivili xehed illi *una volta* illi gie liberat mill-akkuži miġjuba fil-konfront tiegħu, l-attur rega' daħal lura għax-xogħol fl-istess grad illi kien jokkupa qabel is-sospensjoni. Minnufih malli daħal lura għax-xogħol l-attur irċieva rifużjoni tal-paga bażika li kien intitolat għaliha skont il-ligi. Spjega illi l-attur ma tħallasx għal-leave, sick leave, extras, overtime, Hdud u festi għar-raġuni li ma kienx intitolat għal tali ħlas ladarba ma kienx qiegħed jirraporta għax-xogħol.

In kontroeżami kkonferma illi n-numru ta' sigħat indikati bħala *overtime* huma fil-fatt sigħat normali tax-xogħol. Spjega illi l-kuntratt tal-impieg tal-uffiċċali tal-protezzjoni civili jistipola li l-ġimġha tax-xogħol hija twila sitta u erbgħin (46) siegħa. Għal dan ir-raġuni s-sigħat addizzjonali bdew jitniżżlu bħala *overtime* anki jekk in effetti kienu parti mir-roster u ebda uffiċjal ma seta' jirrifjuta li jaħdem dawk is-sigħat. Spjega illi din il-prassi damet fis-seħħ għal medda ta' madwar għoxrin (20) sena sakemm inbidlet fis-sena 2021.

Charmaine Busato, *Direttur People Support and Wellbeing*, hija inkarigata fost l-oħrajn mill-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-impiegati pubbliċi. Spjegat illi d-deċiżjoni jekk impiegat jiġix sospiż mix-xogħol hija deċiżjoni li tispetta lill-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku. Żiedet tgħid illi hija l-prerogattiva tal-Kap tad-Dipartiment jekk jiissospendix lill-impiegat b'mod prekawżjonali pendent i l-eżitu tar-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni. Waqt sospensjoni prekawżjonali l-impiegat huwa ntitolat għal nofs il-paga bażika. Jekk il-Kummissjoni ma tapprovax is-sospensjoni, in-nofs tas-salajru miżmum jiġi rifuż lura lill-impiegat.

Il-proċedura dwar is-sospensjoni prekawżjonali hija stipultata taħt ir-regolamenti 12 u 13 tar-Regolamenti tal-Proċeduri tad-Dixxiplina tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku tal-2017. Spjegat illi skont it-Taqsima numru 2.5 tal-*Manual of Allowances*, l-allowances jithallsu biss għax-xogħol illi jkun sar realment. Spjegat illi peress illi l-overtime huwa xogħol illi jsir wara l-ħinijiet normali tax-xogħol, dan ix-xogħol ma jistax isir waqt illi impiegat huwa sospiż mix-xogħol.

Fir-rigward tal-attur xehdet illi fit-2 ta' Diċembru 2015 ingħatat l-approvazzjoni sabiex l-attur ikun sospiż mix-xogħol. In vista tal-eżitu tal-

procéss kriminali, fl-14 ta' Dicembru 2016 gie aprovat illi s-sospensjoni tal-attur titneħħa u li huwa jithallas lura in-nofs mis-salarju li kien miż̄mum tul il-perijodu tas-sospensjoni.

Kunsiderazzjonijiet

Id-Dipartiment konvenut ecċepixxa illi l-attur m'hu intitolat jirċievi ebda ħlas ulterjuri ghaliex dak kollu li kien intitolat għalih digà gie rifuż minnufih malli daħal lura ghax-xogħol. Ix-xhieda kollha għad-dipartiment konvenut jibbażaw l-argument tagħhom fuq il-fatt illi l-attur irċieva l-ħlasijiet kollha dovuti lilu bħala paga bażika u li ebda ħlas ta' *leave, overtime u allowances* oħra ma huma dovuti galadarba l-attur kien sospiż u allura ma hadimx f'dak il-perjodu.

Il-Qorti mhijiex sejra tinoltra fil-mertu tas-sospensjoni ghaliex din il-kwistjoni digà giet trattata u deċiża mill-Qorti kompetenti. L-attur gie liberat mill-akkuži kollha dedotti fil-konfront tiegħu b'dik l-istess Qorti tigbed l-attenzjoni għall-fatt illi li kieku saret investigazzjoni nterna adegwata, l-attur ma kienx jiġi soġġett għall-proċeduri legali.

Qabel xejn, il-Qorti sejra tagħmel referenza għar-regolamenti li saret referenza għalihom mid-Dipartiment.

Skont id-definizzjoni ta' 'salajru' kif mogħtija fit-termini tar-Regolament 2 tar-Regolamenti tal-Proċedura ta' Dixxiplina tal-Kummissjoni dwar id-Servizz Pubbliku (L.S. Kost. 03) il-kelma salarju tirreferi għal salarju bażiku.

Id-Dipartiment għamel ukoll referenza għar-Regolament numru 2.5 tal-*Manual of Allowances* li jipprovdi illi:

"Allowances are paid for actual work performed and they should be immediately withheld when such work is not being performed. All allowances should cease immediately in the following instances:

1. *When an officer is on leave without pay;*
2. *When the actual performance of particular work for which an allowance is paid is no longer performed, for example,*

when the performance of obnoxious duties or disturbance to perform duties outside one's normal working schedule ceases; and

3. *During pre-retirement leave, officers on a performance agreement are not excluded from availing themselves of pre-retirement leave, but all allowances should be withheld while they are on pre-retirement leave. Allowances for officers on a performance agreement include all supplementary payments and other benefits payable in terms of the Performance Agreement, over and above the basic salary.*

All automatic or fixed allowances, which are specifically incorporated in the pay package, will not be deducted for absences owing to vacation leave, public holidays, fifteen (15) days of sick leave (whether taken at a stretch or otherwise), marriage/civil union leave, parent leave, leave for medically assisted procreation (I.V.F. leave), adoption leave, bereavement leave and thirty (30) days special sick leave owing to injury specifically attributable to duty in every calendar year. Apart from arrangements covered by the Classification Agreements, payment of allowances should be withheld for any other absences, whatever the reason, apart from arrangements covered by the Sectoral Agreements.

In cases of maternity leave, all automatic or fixed allowances which are specifically incorporated in the pay package shall not be deducted during such leave with the exception of work and performance related bonuses or allowances, or attendance after normal office hours.

Allowances should be deducted when public officers are on un/paid leave on grounds of public policy. The qualification allowance should continue to be paid when officers are on paid leave on grounds of public policy. However, it should be withheld when officers, on paid leave on grounds of public policy, are absent beyond the limits set in the preceding paragraph. Allowances are not deducted during duty leave."

Saret ukoll referenza għar-Regolament 12 paragrafi (5) u (7) tar-Regolamenti tal-Proċedura ta' Dixxiplina tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku. Ir-regolamenti imsemmija jaqraw hekk:

(5) *Uffīċjal pubbliku li jiġi sospiż għal għanijiet prekawzjonarji għandu jircievi nofs is-salarju tiegħu kemm-il darba l-Kummissjoni, wara li jkunu ġew ikkunsidrati s-sottomissjonijiet magħmulia mill-uffiċjal sospiż skont is-subregolament (1) u wara li tikkonsulta mal-Kap tas-Servizz Pubbliku, ma tapprovax li huwa jircievi proporzjon ogħla tas-salarju.*

...

(7) *Jekk uffiċjal li kontra tiegħu tkun inbdiet u tkun pendenti azzjoni dixxiplinarja jew kriminali, jiegħaf mis-servizz qabel ma dik l-azzjoni tintemm, kull salarju li jkun ġie miżnum bħala riżultat tas-sospensjoni prekawzjonarja tiegħu m'għandux jingħatalu lura kemm-il darba ma jiġix liberat mill-akkuži kollha miġjuba kontra tiegħu. Jekk l-uffiċjal imut waqt li l-proċedimenti jkunu għadhom pendenti, kull salarju li jinżamm bħala riżultat tas-sospensjoni prekawzjonarja tiegħu għandu jingħata lura lill-eredi tiegħu: Izda meta uffiċjal li kellew s-salarju tiegħu miżnum bħala riżultat tas-sospensjoni prekawzjonarja tiegħu jiegħaf mis-servizz qabel ma jinħarġu l-akkuži dixxiplinarji jew kriminali, allura l-uffiċjal għandu jingħata lura s-salarju li kien inżamm milli jingħatalu matul il-perjodu tas-sospensjoni prekawzjonarja tiegħu.*

Il-kontestazzjoni principali bejn il-partijiet hija dwar in-natura tas-sighħat ta' xogħol addizzjonali. Id-Dipartiment iqis dawn is-sighħat bħala *overtime* u allura bħala *allowance* li tintilef tul il-perjodu ta' sospensjoni.

‘Allowance’ hija mif huma bħala beneficiju monetarju li min iħaddem jagħti lill-impiegati tiegħu ‘over and above’ is-salarju. Fil-fatt, taħt is-sezzjoni numru 1.3 intitolata ‘Definitions’, ‘allowance’ hija mfissra bħala:

Financial remuneration paid in addition to the basic salary which may also include expenses for travel, rent, and subsistence, or for the performance of higher or dangerous duties, special functions or the attainment of qualification.

Id-Dipartiment ma ressaq ebda prova sabiex juri x'allowances igawdi minnhom l-attur.

Mill-provi mressqa jirriżulta ampjament ippruvat illi l-ħinijiet tax-xogħol tal-uffiċjali tal-protezzjoni ċivili huma *sui generis* stante illi minħabba l-ezigenzi partikolari tax-xogħol, dawn l-uffiċjali jaħdmu b'sistema ta' roster li jirrikjedihom ikunu fiziċċament preżenti fuq il-post tax-xogħol għal ħinijiet twal ħafna. Ĝie stabbilit illi l-kuntratt tal-impjieg tal-uffiċjali msemmija jistipola espressament illi dawn l-uffiċjali huma rikjesti jaħdmu sitta u erbgħin (46) siegħa fil-għimgħa. Il-Qorti tosserva illi dan id-dettal illi ħareġ mix-xhieda ta' Emanuel Psaila la ġie kontrastat u lanqas korroborat stante illi xejn minn dan ma jirriżulta mill-kuntatt tal-impjieg tal-attur.

Mix-xhieda tal-uffiċjali mill-Human Resources Department fi ħdan id-dipartiment, kif ukoll mix-xhieda tal-kap attwali tad-Dipartiment tal-Protezzjoni Ċivili jirriżulta ampjament ippruvat illi għalkemm il-ħinijiet addizzjonali li jaħdmu l-uffiċjali tal-protezzjoni ċivili huma msejħha bħala overtime, fir-realtà dawn il-ħinijiet mhumiex 'overtime' fis-sens propju tal-kelma. Ĝie mfisser illi tintuża l-kelma overtime għal raġuni purament burokratika u interna tal-istess dipartiment u dan ghaliex is-sistema dwar il-kalkolu tal-paga taħdem b'mod partikolari fejn sabiex jiġi kkalkolat is-salarju, is-sighħat li jaqbżu l-ħinijiet normali tal-impjieg iridu jiġu mniżzla fis-sistema bħala overtime. Ĝie wkoll imfisser illi l-uffiċjali tal-protezzjoni ċivili ma jgawdu ebda diskrezzjoni dwar jekk jaħdmux dawn is-sighħat. Kull uffiċjal huwa marbut jaħdem dawk is-sighħat bħala parti mill-kundizzjonijiet tal-impjieg tiegħi.

Huwa abbaži ta' dan il-kunċett illi l-attur qiegħed javvanza l-pretensjoni tiegħi u fir-rigward tas-salarju li ġie mċahħad minnu jgħid illi li kieku ma giex sospiż huwa kien ikun kostrett jaħdem dawk is-sighħat fir-roster tiegħi u għalhekk il-ħlas għal dawk is-sighħat irid jithallas qua parti integrali mis-salarju bażiku tiegħi.

Huwa prinċipju kardinali fil-ġurisprudenza illi min jallega jrid jipprova. F'dan il-każ huwa konvenut illi qiegħed jallega li ebda ammont ulterjuri ma huwa dovut lill-attur u għalhekk kien jinkombi fuq l-istess dipartiment illi jagħmel il-prova ta' dan. Kien ikunu utli għat-teżi tal-konvenut li kieku ppreżenta kopja tal-kundizzjonijiet tax-xogħol li jirregolaw dak l-impjieg partikolari. Kien ukoll ikun utli wkoll li kieku giet ippreżentata skaletta tal-paga fejn jiġi indikat is-salarju tal-attur għaż-żmien mertu ta' din il-vertenza. Madanakollu, nonostante l-utilità ta' tali provi, il-konvenut għażel li ma jressaq xejn minn dawn il-provi. Fil-fatt jirriżulta biss illi l-konvenut ippreżenta kopja tal-kuntratt t'impjieg tal-attur liema kuntratt imur lura għas-sena 1999. Dan il-kuntratt jikkonsisti sempliċement f'folja u nofs stampati u fi, appartu li jingħad x'paga beda biha l-attur, jgħid ukoll illi kull tant snin jitla' fi skala ta' salarju. Mill-istess kuntratt jirriżulta wkoll illi l-attur "jkun meħtieg jaħdem sistema ta' xift mit-Tnejn sal-Has-Sall." Il-kuntratt ma jagħmel ebda referenza għan-numru ta' sigħat li uffiċjal tal-protezzjoni civili huwa marbut illi jaħdem.

Fatti dawn l-osservazzjoni, il-Qorti trid issa tgħaddi għall-kunsiderazzjonijiet tagħha esklussivament abbaži ta' dak illi jirriżulta mill-atti. Din il-Qorti hija tal-fehma preponderata li dawk is-sigħat li jissejħu bħala *overtime* fil-fatt mhuma xejn ħlief sigħat regolari tax-xogħol. L-użu tal-kelma *overtime* m'huwa xejn għajr burokrazija interna dovuta għall-fatt illi s-sigħat li jaħdmu l-uffiċjali tal-protezzjoni civili huma itwal minn dawk stabbiliti bil-ligi. Di konsegwenza, kellu ta' bilhaqq jinstab mod dwar kif id-Dipartiment idur ma din il-kwistjoni senjatament minħabba s-sistema li biha jinħad dem is-salarju.

Stabbilit dan il-punt, il-Qorti tqis illi d-Dipartiment żabalja meta ċahħad lill-attur mis-salarju għas-sigħat ta' xogħol addizzjonali. Tgħid dan għaliex li kieku ma kienx għas-sospensjoni tiegħi mill-impjieg, l-attur ma kien ikollu ebda għażla ħlief illi jaħdem dawk is-sigħat addizzjonali sempliċement għaliex dawn huma parti integrali u mandatorji *mir-roster* u mill-ħinijiet tax-xogħol tiegħi. Huma x-xhieda tad-Dipartiment konvenut stess illi kkonfermaw illi l-uffiċjali ma jgawdu ebda diskrezzjoni dwar jekk jaħdmux dawn is-sigħat jew le. Konsegwentement, ladarba dawn is-sigħat huma parti mill-ħinijiet li kull uffiċjali tal-protezzjoni civili huwa mitlub illi jaħdem, is-salarju għal dawn is-sigħat jifforma parti integrali mis-salarju bażiku. Għalhekk, id-Dipartiment konvenut ma kienx korrett meta ċahħad lill-attur mis-salajru għal dawn is-sigħat.

Joseph Xerri xehed illi “*Li kieku Spiteri baqa jaħdem b'din ir-roster normali tal-Protezzjoni Ċivili ... It-total globali jiġifieri r-roaster allowance flimkien mal-overtime, ... hija ta' ħdax-il elf u erba' mijja u tmintax-il ewro (€11,418).*”

Huwa principju kristallizzat dak illi jgħid illi l-Qorti marbuta tiddeċiedi dwar it-talbiet u l-eċċeżzjonijiet kif dedotti. Fir-rikors li bih inbdew il-proċeduri odjerni l-attur qiegħed jitlob lura ħlas fis-somma ta' ħdax-il elf mitejn u sittax-il ewro (€11,216). L-attur jindika pretensjoni ben preċiża f'somma speċifikament indikata. Imkien ma jagħmel aċċenn għal somma verjuri li tista' tīgi stabbilità fil-kors tal-kawża. F'dan ir-rigward għalhekk, għalkemm jirriżulta illi attwalment l-attur kien intitolat għas-somma akbar u čjoè għas-somma ta' ħdax-il elf erba' mijja u tmintax-il ewro (€11,418), ғaladbarba huwa talab ħlas fis-somma ta' ħdax-il elf mitejn u sittax-il ewro (€11,216), u ladarba l-Qorti digħi stabbiliet illi l-attur għandu jedd għal ħlas ulterjuri, il-Qorti hija marbuta tilqa' t-talba kif dedotta u čjoè illi l-ammont dovut lill-attur huwa dak fl-ammont ta' ħdax-il elf mitejn u sittax-il ewro (€11,216) hekk kif minnu pretiż u indikat.

Fl-affidavit tiegħi l-attur qiegħed jindika wkoll illi jippretendi riżarciment monetarju għal-leave entitlement li tilef tul il-perjodu kollu ta' sospensjoni. Tajjeb jingħad però illi din it-talba ma tirriżultax mir-rikors promotur. Huwa biss fl-affidavit tiegħi illi l-attur javvanza tali pretensjoni li fil-kors tal-proċeduri għamel mezz li jissostanzja u jiprova. Madanakollu, il-Qorti tirribadixxi illi huwa l-attur illi jiġi tħalli l-parametri tal-kawża u l-Qorti għandha l-obbligu li tiddeċiedi strettament dwar it-talbiet kif dedotti. Kien jinkombi fuq l-attur illi jagħraf jindika sewwa u fil-ħin propizju l-pretensjoni kollha tiegħi. La darba l-attur m'għarafx jagħmel dan issa m'għandu ebda għażla oħra ghajr illi jgħarrab il-konseguenzi tan-nuqqasijiet tiegħi.

Fir-rikors promotur l-attur jgħid ukoll illi qiegħed jippretendi ħlas tal-ispejjeż legali minnu inkorsi fil-kors tal-proċess kriminali. Fl-affidavit tiegħi jindika li komplexivament din l-ispiżza ammontat għas-somma ta' tlett elef ewro (€3,000) kif jidher mir-riċevuta fiskali relativa li għiet esbita in atti.

Id-Dipartiment eċċepixxa fost l-oħrajn illi din it-talba ma kellhiex issir quddiem din il-Qorti kif adita. Fl-istess waqt tenna jirriżerva l-pożizzjoni tiegħi in kwantu illi “*wara li l-attur jirregola ruħu u jindika fuq liema bażi legali qiegħed jagħmel din it-talba, id-Dipartiment jirregola ruħu fir-rigward.*”

Minkejja din ir-riżerva, la l-attur ma spjega x'inhija sewwa sew il-baži ġhal din it-talba u lanqas id-Dipartiment ma insista li l-attur jagħmel dan. Tajjeb jingħad illi d-Dipartiment konvenut lanqas biss għamel il-kontroeżami tal-attur.

Il-Qorti tifhem illi tali talba tressqet għar-raġuni illi l-attur gie liberat mill-akkuži dedotti fil-konfront tiegħu u għalda qstant qiegħed iqis l-ispejjeż minnu inkorsi f'dak il-kuntest bħala danni ċivili. Il-konvenut fl-ebda waqt ma kkontesta jew ikkontrasta l-ammont li l-attur indika bħala nefqa fil-kors tal-proċeduri legali.

Il-Qorti tqis illi d-Dipartiment kellu kull opportunità illi jitlob spjegazzjoni aħjar mhux biss dwar il-baži tat-talba tal-attur iż-żda wkoll dwar l-ispejjeż kollha rappreżentati fl-ammont reklamat. Dan ma sarx.

Eżaminati l-atti u č-ċirkostanzi specifiċi ta' dan il-każ, il-Qorti qiegħda tqis illi li kieku d-Dipartiment għarraf jimxi b'aktar għaqal l-attur ma kienx jiġi soggett għall-proċeduri kriminali fil-konfront tiegħu. Dan il-punt gie stabbilit anki mill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali fis-sentenza tagħha tas-27 ta' Ottubru 2016.

Ferm il-premess, il-Qorti tqis illi l-attur għandu dritt illi jiġi kkumpensat għall-ispejjeż legali li inkorra ingħustament u intortament.

Għalhekk, fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Qorti sejra tilqa' t-talbiet attrici kif dedotti u tordna lid-Dipartiment konvenut jħallas lill-attur is-somma ta' ħdax-il elf mitejn u sittax-il ċentenżmu (€11,216) rappreżentanti ħlas dovut għal sīghat ta' xogħol li hija tqis huma parti integrali mir-roster u hinijiet tax-xogħol tal-attur, kif ukoll ħlas fis-somma ta' tlett elef ewro (€3,000) li l-attur inkorra fil-kuntest tal-proċeduri legali fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Peter Paul Muscat et.**

Decide

Għal dawn ir-raġunijiet kollha u l-motivi ga espressi, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi:

Tiċħad l-eċċeżzjonijiet kollha.

Tilqa' t-talbiet attrici u tordna lid-Dipartiment konvenut iħallas lill-attur is-somma komplexiva ta' erbatax-il elf mitejn u sittax-il ewro (€14,216) in kwantu s-somma ta' ħdax-il elf mitejn u sittax-il ewro (€11,216) rappreżentanti ħlas għal sīghat ta' xogħol li huma parti mir-roster tax-xogħol tal-attur u s-somma ta' tlett elef ewro (€3,000) rappreżentanti spejjeż legali li l-attur inkorra fil-kuntest tal-proċeduri kriminali fil-konfront tiegħu u li minnhom ġie liberat.

Tordna illi l-ispejjeż ta' din il-kawża jithallsu kollha mid-Dipartiment konvenut.

(ft.) Dr Brigitte Sultana
Magistrat

(ft.) John Vella
D/Registratur

Vera Kopja

Għar-Registratur